

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI SVP ČESKÁ LÍPA

ZA ŠKOLNÍ ROK 2015/2016

30. 8. 2016

PhDr. Zdeňka Průchová

MOTTO: „VŠE, CO VZNIKÁ, JE Z HRAVOSTI A ODVAHY TĚCHTO LIDÍ TĚKAJÍCÍCH V POLI, KTEŘÍ NEROBÍCE KNIH ANI VĚCÍ UŽITKOVÝCH MAJÍ DOSTI POKDY, ABY BLÁBOLILI JAKO BŮH A ŘADILI VĚCI V PŘEKVAPUJÍCÍ SLED.“ V. VANČURA

Obsah

INFORMACE O STŘEDISKU VÝCHOVNÉ PÉČE _____	1
CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ _____	3
PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ SVP, VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ _____	5
INFORMACE O KLIENTECH A KONZULTAČNÍ ČINNOSTI _____	6
DALŠÍ ČINNOSTI SVP _____	10
PLÁNY DO BUDOUCNA _____	14

INFORMACE O STŘEDISKU VÝCHOVNÉ PÉČE

Základní údaje o organizaci

Název zařízení: SVP v České Lípě je součástí Dětského diagnostického ústavu, střediska výchovné péče, základní školy, Liberec, U Opatrovny 3, Liberec 460 01.

Adresa: Havlíčkova 443, Česká Lípa, 470 01

Ředitel DDÚ: PhDr. Božena Lányová od 1. 9. 2016 Mgr. Bc. Vladimír Brebta

Vedoucí SVP: PhDr. Zdeňka Průchová

Zřizovatel: MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1.

Právní forma: Příspěvková organizace

e-mail: info@svpcl.cz

web: www.svpcl.cz

Tel, fax: 487 833 161, 778 529 682

Provoz zahájen: 1. 4. 2015

Provozní doba: Po – Čt 7:30 – 15:30, Pá 7:30 – 14:00

Konzultace lze domluvit telefonicky, osobně nebo emailem.

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

SVP je školské zařízení zaměřené na ambulantní práci s dětmi, dospívajícími a jejich rodinami, u kterých se objevují výchovné, osobnostní a vztahové potíže (např. záškoláctví, krádeže, lhaní, agresivní chování, šikana, úzkosti, psychosomatické obtíže apod.) vázané převážně na školní prostředí, případně aktuální rodinnou situaci.

Zařízení funguje pro děti s dlouhodobějšími obtížemi, které se řeší ve spolupráci se školou, OSPODem a dalšími odborníky. Zároveň poskytuje péči preventivně výchovnou rodinám, kde se obtíže vyskytují teprve krátkodobě a je možné rychle nastartovat potřebnou změnu chování dítěte.

SVP také nabízí podporu a vzdělávání pedagogům a jiným vychovatelům např. pěstounům.

Hlavním cílem naší práce je podpora rodin a jednotlivců v náročných situacích či obdobích. Při práci se snažíme maximálně využívat přirozeného potenciálu konkrétní rodiny a každého jejího člena. Věříme, že trvalá změna jednotlivce je možná především tehdy, když se na změně podílí i jeho nejbližší okolí. Naše klienty se snažíme inspirovat v hledání dalších možností řešení obtížných situací, nabízíme jim porozumění a pohled zvnějšku.

Výchovné a rodinné poradenství

Poradenství využíváme v případech, kdy není potřeba dlouhodobě pracovat na nastavení trvalých nebo velkých změn. Jedná se převážně o jednorázové konzultace nebo krátkodobou spolupráci.

Individuální a rodinnou terapii pro děti, dospívající a jejich rodiny

Terapie je vhodná při dlouhodobějších, závažnějších nebo opakovaných obtížích dítěte. Je to cesta k pochopení a porozumění tomu, co dítě sděluje prostřednictvím svého chování.

Psychologickou a speciálně pedagogickou diagnostiku

Diagnostiku provádíme po domluvě v indikovaných případech, jejím cílem je pomocí standardizovaných metod lépe stanovit plán péče.

Krizová intervence

Podpora pro klienty a rodiny v akutní, náročné nebo stresové situaci, po prožitých traumatech, náhlých nečekaných změnách apod. Bývá krátkodobá, má stabilizační charakter

Poradenství pro školy, pedagogy, spolupracující instituce

Nabízíme jednorázové či opakované odborné poradenství v obtížných situacích se žáky, třídami, rodiči či kolegy apod.

Podpůrné terapeutické skupiny pro děti a dospívající

Skupinová práce nabízí možnost sdílet obtížné situace s ostatními, společně nacházet řešení a vzájemně se inspirovat. Umožňuje nám vidět chování dítěte mezi vrstevníky. Můžeme pak snáze zjistit příčiny vrstevnických potíží, cílený nácvik chování k druhým ve skupině pomáhá dětem a dospívajícím porozumět svým potížím a pracovat na změně.

PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ SVP, VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ

JMÉNO	FUNKCE	ÚVAZEK	VZDĚLÁNÍ, VÝCVIK
PhDr. Zdeňka Průchová	Vedoucí ve SVP Psycholog	1	VŠ, obor- psychologie, výcvik SUR, výcvik v rodinné terapii
Mgr. Marta Vaňková	Speciální pedagog	0,6	VŠ, obor– speciální pedagogika, výcvik v rodinné terapii
Mgr. Aleš Vaněk	Pedagog volného času	0,4	VŠ, obor- sociální pedagogika, výcvik v rodinné terapii
Mgr. Tereza Meissnerová	Sociální pracovnice	1	VŠ, obor- vychovatelství pro speciálně pedagogické institute
Bc. Pavel Kalpakcis	Speciální pedagog	0,2, do 12/2015	VŠ, obor- speciální pedagogika

SUPERVIZE

Důležitou součástí naší práce je pravidelná supervize, které se účastní celý tým. Koná se v tříhodinových blocích 4xročně pod vedením supervizora PhDr. Jana Knopa. Dále probíhá u jednotlivých pracovníků supervize práce s rodinnou v rámci výcviku rodinné terapie. Zúčastnili jsme se také mezioborového supervizního setkání v Poradně pro rodinu Česká Lípa. Další individuální supervizi si pracovníci zajišťují dle potřeby.

VÝCVIKY

PhDr. Průchová, Mgr. Vaněk absolvovali 3. rok dlouhodobého výcviku v rodinné terapii psychosomatických poruch (Lirtaps, Liberec). Mgr. Vaňková dokončila dlouhodobý terapeutický výcvik v rodinné psychoterapii. (Anima, Praha).

SEMINÁŘE A KONFERENCE:

Video seminář pro rozvoj rodinně terapeutického myšlení – Poradna pro rodinu Liberec
2 x – PhDr. Průchová.

INFORMACE O KLIENTECH A KONZULTAČNÍ ČINNOSTI

V tomto školním roce jsme se zaměřili především na rodinné a individuální konzultace. Naším cílem bylo rozeběhnout ambulanci, představit klientům, školám a dalším spolupracujícím institucím náš způsob práce a uvažování o dětech a jejich rodinách. Zároveň jsme chtěli zjistit, jaká bude po našich službách na Českolipsku poptávka a nakolik budeme schopni vyhovět zájemcům o naše služby.

Chtěli jsme utvářet naše zařízení jako další alternativu pomoci a podpory rodinám, která by doplňovala a navazovala na práci jiných odborníků na Českolipsku. Postavili jsme naši práci především na poradenství a psychoterapii, převážně rodinně zaměřenou, protože věříme, že je to efektivní a smysluplná cesta k řešení celé řady dětských obtíží. V prvním roce existence jsme si chtěli v praxi ověřit, zda tyto naše předpoklady opravdu platí.

Ve školním roce 2015/2016 vyhledalo a oslovilo naše zařízení **365 rodin**. Zájem klientů o služby SVP v prvním roce jeho existence výrazně překonal náš odhad. Potvrzuje to, že tato služba byla a je na Českolipsku žádoucí a potřebná. Zpočátku naše služby rodinám doporučovaly hlavně školy nebo školské instituce, pro které jsme se staly možností, jak rychle nabídnout klientům v náročné situaci prostor pro práci na změně. Později přicházela část klientů na doporučení jiných klientů nebo si našli kontakt jinde např. na internetu.

Podporu a odbornou péči jsme poskytli **337 rodinám**, se kterými proběhlo **918 konzultací** převážně rodinných, ale i individuálních, poradensky i terapeuticky orientovaných. Některé konzultace byly zaměřeny na podporu v akutní krizi (odchod z domova, traumatická událost v rodině apod.).

S většinou klientů jsme pracovali spíše krátkodobě nebo střednědobě, péče se zpravidla odehrála během půl roku, kdy proběhlo 3-6 setkání. U části rodin byla dostačující jedna nebo dvě poradenské konzultace, kdy jsme se dali rodinám prostor zrevidovat si možnosti řešení, vzájemně si říct v neutrálním prostředí o svých potřebách, nastartovat žádoucí změny. Proto se nám během školního roku podařilo práci s **256 klienty uzavřít**. Buď se situace v rodině zklidnila, nastartovaly se potřebné změny nebo rodina začala situaci jinak vnímat. Někdy byla spolupráce ukončena z důvodu malé motivace ke spolupráci.

Po rodinách vyžadujeme pravidelnou docházku, plnění domluvených úkolů v mezičase mezi setkáními, chceme, aby se ideálně všichni členové rodiny na změně podíleli, což vyžaduje motivaci a chuť na sobě pracovat. Zároveň ale pracujeme často i s rodinami, které je třeba pro spolupráci získat. Krátkodobé poradenství a střednědobá spolupráce se nám zdá pro většinu rodin dostačující, domníváme se, že je to způsob práce efektivní pro instituci tohoto typu.

TABULKA STATISTIKA ŠKOLNÍ ROK 2015/2016

	CELKEM
POČET ŽÁDOSTÍ ZA MĚSÍCE ZÁŘÍ-SPREN	365
POČET DOŠLÝCH NOVÝCH KLIENTŮ ZA MĚSÍCE ZÁŘÍ-SRPEN	337
POČET UKONČENÝCH ZA MĚSÍCE ZÁŘÍ-SRPEN	256
POČET PROBĚHLÝCH KONZULTACÍ	918

HLAVNÍ DŮVODY PŘÍCHODU DO STŘEDISKA

RODINNÉ PROBLÉMY	117
ŠKOLNÍ PROBLÉMY	168
ZNEUŽÍVÁNÍ NAVYKOVÝCH LÁTEK	7
OSOBNOSTNÍ PROBLÉMY	57
PREKRIMINÁLNÍ A KRIMINÁLNÍ PROBLÉMY	16
CELKEM	365

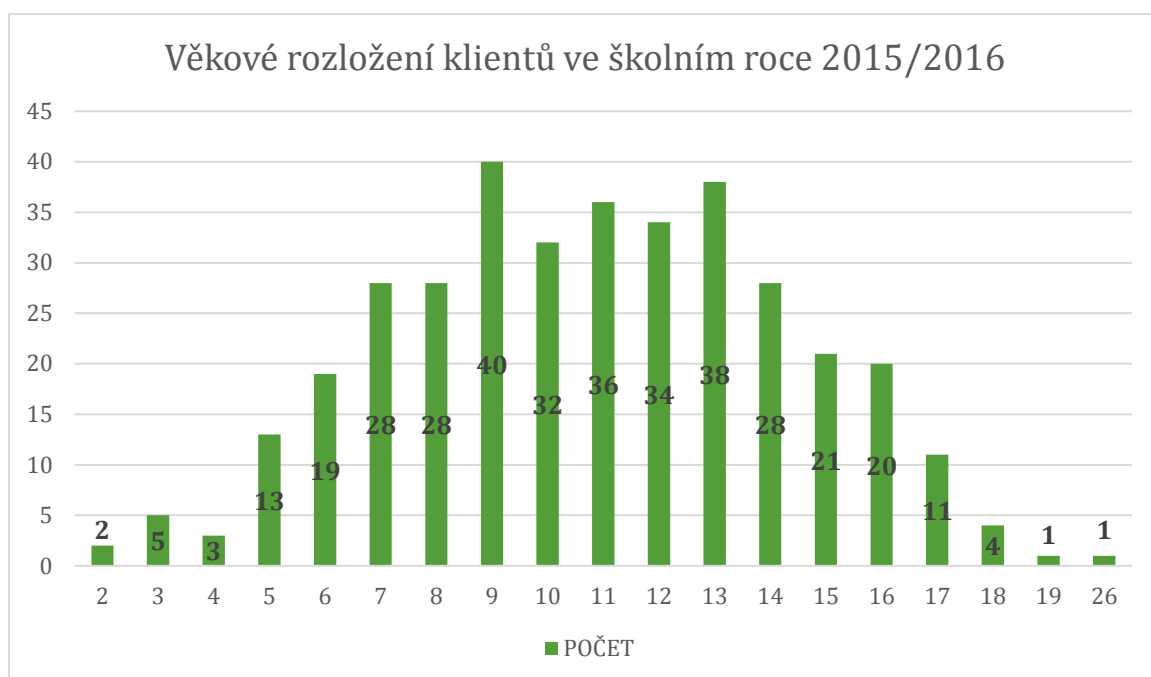
INICIÁTOR PŘÍCHODU KLIENTA DO STŘEDISKA

RODINNA	95
ŠKOLA	86
ŠKOLSKÉ PORADENTSKÉ ZAŘÍZENÍ	83
OSPOD	57
SOUDY, PMS ČR	3
KLIENT SÁM	2
ZDRAVOTNICKÉ ZAŘÍZENÍ	39
CELKEM	365

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ KLIENTŮ

MATEŘSKÁ ŠKOLA	29
ZÁKLADNÍ ŠKOLA 1. STUPEŇ	166
ZÁKLADNÍ ŠKOLA 2. STUPEŇ	127
STŘEDNÍ ŠKOLY	34
JINÉ, ŠKOLSKY NEZAŘAZENÍ	9
CELKEM	365

VĚKOVÉ ROZLOŽENÍ KLIENTŮ

DALŠÍ ČINNOSTI SVP

INFORMACE PRO KLIENTY

V prvním pololetí jsme se zaměřili především na dotvoření **prostoru** vhodných pro práci s dětmi a jejich rodinami. Zároveň jsme vytvářeli informační materiály pro klienty, školy. Nutné bylo vytvoření **webových stránek**, po jejich spuštění se téměř zdvojnásobil počet nových žádostí.

PRESENTACE SVP

Důležitým úkolem v prvním „rozjezdovém“ roce bylo informovat veřejnost odbornou i laickou o vzniku nového zařízení. Postupně jsme se setkávali s kolegy z jiných institucí zaměřujících se na práci s dětmi a hledali jsme možnosti navázání spolupráce. V průběhu celého roku bylo třeba informovat kolegy o náplni a zaměření střediska. Na opakovaných **schůzkách s výchovnými poradci, metodiky prevence, pracovníky OSPODu**, kolegy z dalších institucí jsme mluvili o práci s klienty, zájmu o nabízené služby, zároveň jsme se snažili zjišťovat a sladovat vzájemná očekávání. V této činnosti chceme i nadále pokračovat.

Naše služby jsme měli možnost představit na setkání ředitelů základních škol, starostů Českolipska, na setkání pracovní skupiny komunitního plánování pro děti a mládež, na setkání komise pro sociálně právní ochranu dětí. Přijali jsme pozvání k pravidelné účasti na schůzkách skupiny pro komunitního plánování zaměřené na děti a mládež a přispívat tak k naplňování cílů města Česká Lípa v této oblasti.

Osobně jsme se setkali s klinickými psychology (Mgr. Votrubová, Mgr. Kravcivová) a pedopsychiatry (MUDr. Cupovou a MUDr. Guthovou), průběžně intenzivně spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou. Spolupráci jsme také navázali s neziskovými organizacemi např. Rodina v centru Nový Bor a Farní charita Česká Lípa, s těmito organizacemi jsme spolupracovali především v oblasti podpory pěstounských rodin.

SKUPINOVÉ AKTIVITY

1. RAKETA - Podpůrný skupinový program pro děti 1. stupeň ZŠ

Ve druhém pololetí školního roku jsme začali postupně rozšiřovat nabídku našich služeb. Od února do června 2016 proběhl první **skupinový program Raketa** pro žáky prvního stupně základní školy. Pokusili jsme se na míru našim klientům a s přihlédnutím k časovým a prostorovým možnostem SVP vytvořit podpůrný program pro děti zaměřený na vztahy s vrstevníky a dospělými autoritami. Program je určený pro děti od 2. třídy ZŠ, které mají potíže ve vztazích se spolužáky nebo učiteli, pro děti neklidné, nesoustředěné, s tendencí k agresivnímu nebo naopak úzkostnému chování, pro děti se sníženým sebevědomím.

Cílem tohoto programu je pokusit se v bezpečném prostředí malé vrstevnické skupiny porozumět obtížnému chování, pomoci k nastartování změny. Druhým cílem je podpořit sebedůvěru dětí, volíme skupinové aktivity s potenciálem uvědomovat si svoje zdroje a vlastní sílu.

Na skupinová setkání jsme navázali shrnujícím setkáním s dítětem a rodiči, zprávou pro učitele. Tento program chceme zopakovat v dalším školním roce pro novou skupinu dětí, postupně ho vylepšovat. O skupinové aktivity je ze strany rodin i pedagogů velký zájem, proto plánujeme v nabídce skupinových programů pokračovat a rozšiřovat jí i pro další věkové skupiny dětí.

2. Job klub ÚP

Na žádost pracovníků Úřadu práce v České Lípě se 10. 3. 2016 v SVP uskutečnilo jednorázové setkání pro dospívající v rámci programu JOB Klub, jehož cílem je především motivovat mladistvé evidované na ÚP k návratu do školy. Ve dvouhodinovém setkání jsme se zaměřili na informace o naší práci, s čím se na nás jejich vrstevníci nejčastěji obrací, praktické možnosti řešení různých potíží ve škole i v rodině. Dále jsme mluvili o možnostech, na koho se přímo ve škole v případě potíží obrátit. Snažili jsme se klienty společně s pracovníci ÚP motivovat k návratu do školy.

3. Vernisáž

25. 4. proběhla v našich prostorech vernisáž obrázků, které pro nás vytvořila skautská družina nejmladších dětí z Nového Boru. Výzdobou chodby jsme završili naši snahu vytvořit prostředí, které bude pro děti a rodiny – naše klienty příjemné a přívětivé. Obrázky děti vytvořily na téma „Rodina“ a jsou dlouhodobě vystaveny na chodbě našeho zařízení, kde si je mohou prohlédnout všichni, kdo přijdou do SVP. Během vernisáže, kam byli pozváni autoři obrázků, jejich rodiny a i kolegové z jiných institucí, jsme s dětmi i dospělými mluvili o cílech a práci v našem zařízení, dále proběhlo krátké hudební vystoupení dětí, bylo připraveno malé pohoštění.

VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGU

Naším cílem je nabízet také podporu a prostor pedagogům, proto jsme v dubnu a v červnu nabídli první **vzdělávací seminář s názvem „Úskalí komunikace mezi školou a rodinou“**. Téma semináře vyplynulo z naší práce s klienty, kdy jsme opakovaně naráželi na neporozumění, potíže v komunikaci mezi rodiči a učiteli. Zájem o toto téma byl ze strany pedagogů velký, proto jsme seminář realizovali dvakrát.

Dále jsme 31. 3. 2016 zorganizovali **informační setkání pro školní metodiky prevence** v prostorech SVP. Cílem tohoto setkání bylo informovat je o našich službách, zmapovat jejich potřeby a možnosti vzájemné spolupráce. Jedním z výstupů tohoto setkání byl zájem o další setkávání se s cílem předávat si vzájemně zkušenosti a také některá témata vhodná k další společné diskusi.

PLÁNY DO BUDOUCNA

1. Hlavním cílem pro následující školní rok zůstává především udržet kvalitu a časovou dostupnost konzultací v našem zařízení. Po fázi rozjezdu zařízení, bychom chtěli stabilizovat naše činnosti i pracovní tým, aby bylo možné postupně realizovat i dlouhodobější plány a cíle zařízení.
2. Chceme nadále vyladovat spolupráci s jinými institucemi, především s ODPODem, PMS, neziskovými organizacemi, účastnit se společných setkání, některé iniciovat, protože spolupráce s dalšími organizacemi je pro nás velmi cenná a důležitá, napomáhá k cílenější pomoci našim klientům.
3. Chceme více rozvíjet spolupráci s ostatními SVP pobytovými i ambulantními, vzájemně se inspirovat, navazovat na pobyty podporou v ambulantním vedení apod.
4. Chceme se dále pravidelně účastnit schůzek výchovných poradců, podílet se na realizaci dalšího setkání metodiků prevence. Pokud se objeví další téma vhodné k vytvoření semináře pro pedagogy, nabídneme prostor k dalšímu vzdělávání.
5. Chceme postupně rozšiřovat nabídku dalších aktivit pro děti, rodiče i školy. V prvním pololetí školního roku chceme opět realizovat skupinový program Raketa, ve druhém pololetí se chystáme vytvořit skupinový, podpůrný program pro žáky druhého stupně. Chystáme se i nadále spolupracovat s úřadem práce na Job Klubech. Do budoucna uvažujeme o skupinových tematických setkáních pro rodiče.